

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: ...
 Egy hónap ...
 Negyedévre ...

Feloldó szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és lapnyújtók:
HOFFMANN és KRÖMÖVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

TÁVIRATOK.

Andrássy Gyula programbeszéde.

Budapest, január 15. A Vigadóban ma delelőtt tartotta meg programbeszédét Andrássy Gyula gróf óriási közönség jelenlétében. A gyűlést Polónyi Géza nyitotta meg lelkes szavakkal, mire küldöttség ment a jelöltért. Ezalatt Kossuth Ferencz, Apponyi Albert gróf és Darányi Ignác beszéltek. Valahányezor csak Tisza nevét említették, óriási abuzugolás tört ki. Kossuth beszédében azt mondta: a magyar függetlenség nagy erkölcsi ereje támogatja az alkotmány bátor védőjét, a bölcs és okos kormányzás jövőjének emberét, gróf Andrássy Gyulát. Zugó eljenzés fogadta az ellenzék vezérének ezen kijelentését. Apponyi Albert gróf nagyhatású beszédben jelentette ki, hogy „bár elveink Andrássytól elválasztanak, van egy mégis, mely fontosabb minden elválasztó elvénél, a jogfolytonosság szent elve”. Kérte a választókat, hogy Andrássy megválasztásával juttassák diadalra ezt az elvet. Időközben a küldöttséggel megérkezett gróf Andrássy Gyula és megtartotta programbeszédét. Kijelentette, hogy Tisza István azért oszlatta fel a képviselőházat, mert feltámadt pártjának a lelkiismerete és nem akarták erőszakkal végrehajtani a lex-Dánielt. Tisza lámadása kudarczczal kezdődött, ezután is kudarczczal fog végződni. A közönség óriási tüntetéssel fogadta Andrássy minden kijelentését. A gyűlés iránt oly nagy volt az érdeklődés, hogy több ezer ember kiszorult a vigadóból.

Lukács László ünneplése.

Budapest, január 15. Lukács László pénzügyminisztert jubileuma alkalmából a király is táviratilag üdvölte Bécsből.

Tisza és az oláhok.

Budapest, január 15. Ma tisztelt Tisza Istvánnál a miskolci II. kerület küldöttsége, mely a képviselőjelöltséget felajánlotta neki Bizony Ákos-sal szemben. A küldöttség előtt nyilatkozott Tisza az oláh ügyről. Kije-

lentette, hogy a Janku-szoborra gyűjtött pénzt kiadta az oláhoknak, de másként nem tehetett, mert a pénz az oláhoké lévén nem fordíthatta saját céljainkra. A pénzt oláh leányiskolának adta. A nagyszabeni gyűlést megengedte, mert nem tudta előre, hogy ott törvényellenes határozatokat hoznak. Igérte, hogy a legszigorubbán fog az oláhok ellen eljárni. Kijelenti, hogy ha a nemzetiségek a magyar állam ellen áskálódnak, az 1868. évi nemzetiségi törvényt meg lehet változtatni. A jelöltséget egyébként elfogadta.

József főherceg állapota.

Fiume, január 15. József főherceg állapota változatlan. Kissé könnyebben érzi magát a beteg.

Családi dráma.

Budapest, január 15. Az éjszaka egy agg házaspár öngyilkosságát követelt el, mert nem tudta tovább élvisselni a nagy nyomorúságot. Matelka János 56 éves ruhatisztító és 60 éves felesége Simicsék Borbála a dráma áldozatai. Tegnap este az öreg házaspár lefekvés előtt erősen megrakta szemmel a szobában levő vaskályhát, a esővet felretolta és lefeküdt aludni. Hajnali 3 órakor ment haza a leányuk, aki egy tisztító üzletben vasalónő. Az ajtót zárva találta. A házbeliek segítségére börtörte az ajtót. A szoba levegője tele volt füsttel, az ágyban pedig egymás mellett mozdulatlanul fekvő az öregek. Nyomban a mentőket hívták hozzájuk, akik azonban már nem tudtak segíteni. Mind a kető halott volt. Matelka rövid levélben becsúzott el leányától, amelyben azt írja, hogy nagy nyomorúságukat nem bírta már tovább élvisselni és feleségével közösen megállapodott abban, hogy öngyilkosságot követnek el. Holttestüket a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

Rablótámadás.

Budapest, január 5. Ujpesten két ismeretlen ember megtámadta Karajos József 27 éves villany szerelőt. Lefogták, a száját betömtek és elrabolták a pénztárcáját, amelyben 58 fillér volt. Az egyik utonálló revolvert fogott és azzal bal kezében megöltte Karajosot. Azután elmenekültek. A súlyosan sebesült embert a gróf Károlyi kórházba vitték. A rendőrség nyomozza a rablómerénylőket.

Eletuntak.

Budapest, január 15. Fekete Gyula 18 éves holtiszlaga az éjszaka Nádor-utca 38 számú ház félreeső helyén felakasztotta magát. Amikor észrevették, már halott volt.

Kalupka Prigyes 29 éves ezüstmives ma reggel Huba-utca 3. számú lakásán öngyilkossági szándékból hasba szurta magát. A mentők kötözték be súlyos sebesüléseit.

Halálos baleset.

Budapest, január 15. Ma reggel halálos baleset történt Megyeren egy versenyistállóban, Hitz Iréner istállójában ma reggel Görü János budapesti születésű 14 éves lovasz fia lovaglás közben leesett egy parapárol és agyrázkódást szenvedett. Bevitték a ujbpesti gróf Károlyi kórházba, ahol meghalt.

Dühögő rendőrség.

Budapest, január 15. Az államrendőrség valósággal dühög a demokraták ellen. Hieronymi programbeszéde után, a mikor a demokraták az utcán abuzugolták a ministert, a rendőrség szétverte. Többen megsérültek.

Szapáry Pál veszteségei.

A vasnap reggeli lapok közlik a Szapáry család egyik tagjának nyilatkozatát, amely szerint gróf Szapáry Pál anyagi viszonyai teljesen rendezettek.

Lehetséges, hogy a fiatal mágnás viszonyát most rendezték, de az bizonyos, hogy az elmúlt években rengeteg veszteséget voltak, s hogy e veszteségek kényszerítették a nagy nyilvánosságtól való visszavonulásra.

A veszteségek jobbára kártya-veszteségek voltak. A népszerű arisztokrata szenvedélyes játékos volt és a mellett még költséges fenyűzéseit is voltak.

Az 1895. és 1896. esztendőben egy millió forintnál többet veszített a mágnáskaszinóban. Hihetetlen magasságra rugtak az az egyes tételek, a mi nem is esoda, a mikor a kaszinóban olyan vendégei voltak, mint VII. Eduard, akkori walesi herceg, Alexis orosz herceg és Hamilton herceg.

A fiatal Szapáry volt a legmerészebb játékos és ő nézett legkevésbé a pénzre — ő veszített is a legtöbbet. 1896 egyik augusztusi éjjelen fertálymillió forintot veszített. A titkárja nyomban sürgőnyözött Szapáry Lászlónak, akkori fiumei kormányzóknak, hogy jöjjön és segítsen az öcsésén.

A fiumei kormányzó nyomban Budapestre utazott és megfogadtatta Pál gróffal, hogy nőstülései nem nyul többé kártyához. Pál gróf megtartotta a szavát, hanem azért tovább költkezett. A park klubban fényes mulatságokat rendezett, amelyeknek költségeit jórészt a maga zsebéből fizette ki. Hihetetlen összegeket adott ilyen mulatságokra, úgy hogy, noha másfél millióra rugott évi jövedelme, nagy adósságokat esínált.

legszebben tisztít

Egyenruhákat

Hrabéczy Antal

SZECHENYI-U. 42.

a passomány lefejtése nélkül

Családja végre megelégette a pazarlást és kényszerítette, hogy házasodjék meg. Pal gróf eleget tett a kívánságnak és nőül vette Przedziecha Mária Lujzát, egy gazdag lengyel arisztokratánőt, a kinek öt millió forintnyi vagyona van. Menyegzője után megválasztotta magát a park-klub és az Automobil klub elnökének és ugyanakkor szabad tért nyitott ismét régi kártyaszüvenedélyének.

Pétervár, Monte-Carló, Bécs, Budapest előkelő játéktérmei jól ösmerték a grótot. Képtelenül nagy összegeket vesztett megint, úgy hogy 1901-ben a család ismét rendezni volt kénytelen az ügyeit.

Ekkor rá akarták bírni, hogy komolyabb utra térjen. Megválasztották az idegen forgalmi részvénytársaság elnökének, valamint a nemzetközi halóköcsi részvénytársaság igazgatóságába is beválasztották. Azt remélték, hogy a komoly munkásság majd csillapítani fogja szüvenedélyét.

Legkölségesebb szüvenedélyeinek egyike a vadászat volt. Mesés fényű vadászatot rendezett Sorok Ujfalun, amelyen az internacionális arisztokrácia minden számottevő tagja résztvett.

Azt beszéltek, hogy a gróf vagyona még mindig aktív és csupán a kisebb adók szorongatása kesztették arra, hogy lakóhelyét Parisba tegye át.

Varmegyenék és vidéke.

Kovács Gyula körútja. A hajdusoboszlói kerület függetlenségi és 48-as parti jelöltje Kovács Gyula a hét folyamán kezdi meg körútját a kerület községeiben. Mikepércsen 17-en kedden, Balmazújvároson 20-án pénteken, Vámpőrcsén 24-én kedden fog beszámolót és program beszédet tartani mindenütt délelőtti 10 órakor. A népszerű jelöltet minden községben ünnepélyesen fogadják. Komoly ellenjelöltje nincs nem is lesz. Valami szocialista csizmadia járja ugyan a községeket, de szavazója alig van néhány.

Felsült jelölés. Vasárnap akartak kormánypárti jelöltet fogni Hajdudorogon a Rajk Imre főbíró cimborai. A jelölő értekezlet azonban nem sikerült, a szomjas párt nagy sajnálatára. Hiába, a tisztességes emberek többségben vannak Hajdudorogon is — és tesznek róla a legközelebbi községi választáson, hogy ilyen semmi — emberek meg ne csufolhassák többé a tisztességes, becsületes hajdu szervezetet. Az egész városban a Rajk Imréről szóló gúnynótát dalolják.

Eldorádó Hajduböszörményben. A hajduböszörményi kormánypártnak nagy az öröme. Sikerült megfelelő jelöltet fogniok Bőszörményi Sándor volt kormánypárti képviselő személyében, akit igen „kedvező és biztató” hírek előztek meg, t. i. hogy 80.000 korona készpénz kerül forgalomba vele egyetemben. A hasas bankónak pedig nagyon jó híre van némely körökben, Hajduböszörményben is. A „jó hír” tényeg megelőzte a Tisza-párti jelöltet, mert a hivatalos kortések érkezése előtt megkezdték a vig életet. Valóságos eldorádó ez az állapot nekik. Csak az a kár, hogy olyan ritkán van választás. A függetlenségi és 48-as, nemkülömben az ujpárti választók rendületlenül kitartanak az ellenzéki zászló mellett, minden csábítás dacára.

UJDONSÁGOK.

Szabó Kálmán a Homokkertben.

Vasárnap ünnepe volt a Homokkertnek. Az ellenzék népszerű jelöltjének, Szabó Kálmánnak a megjelenése avatta ünneppé e napot.

Réggel 9 órakor gyülekeztek az ellenzék vezéreibei az „Angol királynő” előtt. A csikorgó hideg daczára nagy számmal jelentek meg, majd valamennyien zászlós kocsikon vonultak ki a Homokkertbe, ahol a hid lejárataánál Jánosi Zoltán lelkész üdvözölte őket.

Az olvasókör udvarán dr. Király Péter ügyvéd tartott megnyitó beszédet. Utána dr. Varga Lajos beszélt. Ezután Szabó Kálmán tartotta meg programbeszédét, amelyért dr. Király Péter mondott köszönetet. Közkívánatra gyűjtő beszédet tartott Bakonyi Samu is. Beszéltek még Jánosi Zoltán lelkész és Deák Ferencz körgazda, aki a polgárság nevében üdvözölte egyszerű szavakkal Szabó Kálmánt, aki mellett igen lelkes a hangulat.

Szabadságolás kortes czéliből.

Nagyon rosszul állhat a szénája Dobieckzi Sándornak, a III. kerület Tisza-párti jelöltjének. A mult választás alkalmával a vasutasok szavazatával győzött Dobieckzi, de most már a vasutasok is elpártoltak tőle. Ennek oka az a gyászos szereplés, amelyet a vasutasok sztrájk alkalmával Dobieckzi véghez vitt. Hogy a vasutasokat a „nesze semmi, fogd meg jól” féle módon fizették ki, abban oroszlauresze van Dobieckzié is, mert a „nesze semmi, fogd meg jól” féle fizetésrendezési tervzetat ő készítette, illetőleg annak készítésébe irányítólag belefolyt. A sztrájk alkalmával Budapestten ott settenkedett a vasutas körökben, ott szaglászta a hangulatot. Ezen szereplése gyanussa is lett a vasutasok előtt és érthetően tudomására is adták ezt neki.

Tudják jól a vasutasok, hogy kicsoda Dobieckzi és épen ezért elfordultak tőle. A kétségbeesett Dobieckzi végre is lekötöztte Boczán Elemér volt debreczeni állomásfőnököt, akit időközben Budapestre helyeztek át. Boczán volt ugyanis a főkortese Dobieckzinek a mult választás alkalmával. A központnak is megese a szíve a szegény Dobieckzin és három hétre a választásig szabadságolta Boczánt, aki le is jött korteskedni Debreczenbe.

De a vasutasok nagyon hűvösen fogadták a Boczán főkortest. Hajl a sztrájk alkalmával kiösmerték Boczán urat is. A megfélemlítéssel már nem mennek semmire. A vasutasok nem állnak többé oly könnyen kötélnék. Tudják, hogy üres fenyegetésektől nem kell megijedni. Olyan az, mint a töltelessen revolver.

Végtelenül jámborak Dobieckzi kortesei. Azzal fenyegetik a vasutasokat, hogy elhelyezik őket, ha nem szavaznak Dobieckzire. Hát ezzel nem hatnak már, sőt az ellenkezőjét érik el. Hiszen a debreczeni vasutasok legtöbbszörének a vágyai netovábbját képezi hogy Debreczenből

elhelyezzék. A kisebb fizetésű vasutasok ugyanis valószággal nyomorognak és nem tudnak megélni ebben a szörnyen drága városban. A lakberére mindegyik ráfizet, a piacz merogdrága (a krumpli darabja most is 4 fillér) és az áruk selejtesek, stb. Nyiltan mondják a vasutasok, hogy Debreczenben szolgálni annyit tesz, mintha büntetésből szolgálnának itt.

Hogy ez így van, mutatja az, hogy a vasutasok ezt a kedvező alkalmat (a választást) meg akarják ragadni és már csak azért is az ellenzéki jelöltre szavaznak, hogy elhelyezzék őket Debreczenből. Ez a rideg tény.

Igy állván a dolog, a korteskedés czéljából szabadságolt Boczán Elemér sem menti meg a bukástól a külföldben is népszerűtlen Dobieckzit, akiről mindenki tudja, hogy a Tisza-pártban semmi szava nincs és a legjelentéktelenebb közt a legjelentéktelenebb. Se nem szoroz, se nem oszt. Tőle tehát nem várhat senki semmit.

Az államvasutaknál divó gonosz, lelketlen és hitvány rendszert azonban mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy Boczi Elemér korteskedés czéljából három heti szabadságot kapott. A szegény, igazán beteg mozdonyvezető, kalauz vagy kisebb fizetésű, halálig senyargatott, agyon dolgoztatott vasutas pedig, még ha igazán beteg is, nem kap a testi egészsége helyreállítására sem három heti szabadságot.

— Ha felfordul, lesz helyette más — szokták mondani a vasutas pasák és bimhasik.

De ilyenkor jó a vasutas szavazónak. Boczán Elemér is azért jött, hogy birkanyjáknak hajtsa fel őket január 26-án szavazni. Szóval birkapasztor már van, de birka lesz e elegendő számmal? a magyar partból
— Két sem kell szavazni.

Milyen lesz az új Ház képe?

Az országos függetlenségi és 48-as párt eddig 226 kerületben állított jelöltet, a néppárt 42, az ujpárt 39 kerületben, tehát az ellenzék eddig 307 kerületben vette fel a harcot a törvénytörő Tisza-párt csatlósáival. Az Andrassy-csoport 36 kerületben állított jelöltet. A nemzetiségiek közül az oláhok 42, a szerbek 16, a szászok 22, a tótok 12 kerületben, összesen 92 jelöltet állítottak. Ezek közül a szászok a kormánypárthoz tartoznak. A nemzetségi (a szászokkal együtt) körülből 40 kerületben számíthatnak diadalra.

Ay ellenzék feltétlenül megerősödöttén kerül vissza a február 15-én megnyitó képviselőházba. Megbízható átlag-számítás szerint az új országgyűlésben lesz feltétlenül 120 függetlenségi és 48-as, 25—30 néppárt, 15—20 ujpárti, 25—30 az Andrassy csoportból, — tehát az ellenzéki képviselők száma a kétszázot meg fogja közelíteni. A szászok a kormánypártot fogják támogatni, ellenben az oláh, szerb és tót képviselők, vagy semlegesek maradnak, vagy az ellenzék fogják a házszabálymódosítás kérdésében támogatni. Az

10 forint készpénz vásárlásánál

Wallerstein Fülöp fiai

női divat és vászon üzletében

INGYEN!!

életnagyságu kép.

Az árak olcsóbbak mint bárhol.

Az életnagyságu kép gyönyörű kivitelű és semmit nem kell ráfizetni.

tesü vasutasok
gnak és nem
zörnyen drága
gyik ráfizet, a
i darabja most
sek, stb. Nyil-
hog Debre-
tesz, mintha
tt.

atja az, hogy a
almat (a válasz-
és már csak
tre szavaznak,
brecezenből. Ez

a korteskedés
án Elemer sem
önben is lép-
mindenki tudja,
i szava nincs
ő a legjelenték-
nem oszt. Töle
mit.

vó gonosz, lel-
t azonban mi
z, hogy Boczi
ól három heti
ny, igazán beteg
kisebb fizetésű,
dolgoztatott va-
azán beteg is,
hegyrealítására

helyette más —
pasák és bim-

tas szavazónak.
tt, hogy birka-
uar 26 án sza-
r már van, de
mal? a másik part-
sen kell vertegetni.

Láz képe?

enségi és 48-as
en állított je-
z uj-párt 39
ellenek eddig
a harcot a
csatlósaival. Az
rületben állított
iek közül az
6, a szászok
ben, összesen
ek közül a szá-
tartorznak. A
kkal együtt) kö-
számíthatnak

tenül megerő-
február 15 én
oa. Megbízható
az uj ország-
ül 120 függet-
—30 néppárt,
—30 az And-
tehát az el-
száma a két-
közelíteni. A
ot fogják támo-
n, szerb és tót
esek maradnak,
k a házzabály-
támogatni. Az

mint bárhol.

gyönyörű kivitelű
fizetni. =====

oláh, szerb és tót képviselők száma
15—20 lesz körülbelül.

Miután 414 a képviselők száma,
aligha lesz többsége Tisza Istvánnak,
Ha lesz is, néhány főnyi lesz csak,
mert azt nem fogja tűrni az ellenzék,
hogy a 40 horvát képviselő Magyar-
ország belügyeibe avatkozzon. Szóval
a kilátások nagyon biztatóak az ellen-
zékre, a Tisza-kormány bukása
pedig feltétlenül bizonyos.

Tűz a gázgyárban.

Veszedelemben forgott az egész város.

Vasárnap a késő délutáni órák-
ban az a rémes hír verte fel a várost,
hogy ég a gázgyár. A hír nagy ré-
műletet keltett az egész városban, mert
nemsokára híre jött, hogy robbanás is
történt. A réműletet a késő éjjeli órák-
ban még inkább fokozta az a körülmé-
ny, hogy a vendéglőkben és kávé-
házakban 10 óra tájban hirtelen el-
aludtak a gázlángok és percekig po-
koli sötétség uralkodott.

Ez a riasztó hír igaznak bizonyult.
A tűz tényleg a gázgyárban ütött ki.
Mire a telepen észrevették már javá-
ban égelt a sok gyulékony anyaga. A
tűz gyorsan tovaharapódzott. Debre-
czeni Jenő gázgyárigazgató nagy lélek-
jelenléttel és erélyvel látott a tűz meg-
fékezéséhez. Mikor az egyik vezeték-
ben felrobbant a hő következtében a
gáz, maga ment elzárni a vezetéket.

Nagy réműletet okozott, mikor a
gáztisztító helyiség iszonyu robaj-
jal felrobbant. Szerencsére ember-
életben kár nem esett. Debreczeni Jenő
gázgyárigazgató pedig lélekjelenettel
örkődött, hogy nagyobb veszedelem ne
származhassék. A veszélyes tüzet az
éjjeli órákban sikerült megfékezni, de
a gázgyár éjjel után elzárta a vezeté-
keket és hajnalban sehol sem lehetett
használni a gázvezetéket, ami sok kel-
lemetlenséget okozott.

Reggelig őrizte a tűzoltóság a gáz-
gyárat, nehogy a tűz újra kitörhessen.
A kár mintegy 10.000 korona.

Választási elnökök esküje. A
debreczeni I. II. és III. választó kerületek-
nek a január 26 án lezajlandó választási
előkei és helyettesei vasárnap délelőtt 11
órákor tették le a szokásos esküt Kovács
József polgármester kezébe.

Programbeszéd. Az I. kerület
szocialista jelöltje Gál István vasárnap dél-
után tartott mag programbeszédet a város-
ház udvarán. A népgyűléseken már sokszor
hangoztatott elveit fejtegette csekély számu,
választói joggal nem bíró hallgatóság előtt,
mert a csikorgó hidegben az elvek sem me-
legítettek.

Halálozás. Részvétellel értesülünk,
hogy Sinay Gábor mipepécsi földbirtokos
vasárnap délután meghalt. Temetése holnap
lesz.

Felkérés. Beküldték: Tisztelettel
felkérjük mindazokat, akik az iparos-kör
február hó 5-iki multságára meghívot téve-
désből nem kaptak és arra igényt tartanak,
hogy ez iránti szándékukat az ipartestület-
nél (Simonffy utca 1 szám I. emelet) beje-
lenteni sziveskedjenek, amikor is a rendező

bizottság a kérelemnek készséggel fog ele-
get tenni. Debreczen 1905. január hó 14. Az
iparoskör elnöksége.

Felülfizetések. A vöröskereszt-
egylet táncestélyén következő felülfizetések
történtek: Dr. Wolafka Nándor 20 kor.,
Gróf Zedvitz Alfréd 20 kor., Szilágyi Imre
ügyvéd 8 kor., Kovács Antal kuriai bíró
Bpest 9 kor., özv. Varga Ferenczné 4 kor.,
Domahidy Elemér 6 kor. E szives adomá-
nyokat köszönettel nyugtázza Somossy
László egyesületi pénztáros.

x Olcsóbb lett a pénz! Mennyi-
vel? megtudható a 27 pénzintézettel ösz-
szekítettetésben levő Rácz Béla bankirodájá-
ban Debreczen, Csapó-u. 12. Kölcsonygyek
gyorsan és pontosan elintéztetnek a legol-
csóbb kamat mellett.

**Zene-estély a Magyar-Király
kávéházban.** Napról napra fokozottabb
látogatottságnak örvendő, pompásan beren-
dezett Magyar Király kávéházban ma este
Rácz Károly teljes zenekarával hangversenyt
tart. A figyelmes és előzékeny kiszolgálás-
ról az előnyösen ismert Erős Jakab kávé-
gondoskodik.

**x Mentze Henrik újdonságok áru
házában Piacz- és Szentanna-utca sarkán
igen olcsó szabott árak mellett lehet vásá-
rolni Gyermekek játékokat, háztartási cikke-
ket és műiparú különlegességeket**

Színház.

János vitéz.

[Petőfi költeményét színpadra átdolgozta: Bakonyi
Károly. Zenéjét szerelte: Kacsoh Pongracz. A deb-
reczeni színházban először adták 1905. jan. 19-én

Eppen most van hatvan esztendő for-
dulója annak, hogy Petőfi a János vitézt
megírta. Nyomorúságos, szűk szobácskában,
hova a nap csak késő délután tekintett be
egy félórára, mintha nem tudta volna to-
vább nézni a nagy nyomorúságot. Sívár
szegénységben, keserves inségben alakult ki
a nagy költő lelkében a magyar költészet
gyöngye. S mikor készen volt vele — nem
kapott rá kiadót. Kínálgatta fünek-fának,
nem kellett senkinek a János vitéz, a Pe-
tőfi verse. Végre a derék szerkesztő Vahot
Imre szánta meg és adott a vers tulajdon-
jogaért száz pengőt. Vajjon megfordult e a
költő eszébe, mikor képzeletének paripája a
legvadabb száguldásban volt is, hogy az ő
zsenije, mely neki a száraz kenyeret is alig
tudta koznii, hatvan év múltán aranybánya
lesz a szerencsés utódgnak.

Mert az ő pusztai délibábon ringóda-
los lelke az, ami ebből a daraból hozzánk
szól szívet nyugtázó varázserővel. A főváros-
ban egyhuzomban már a hatvanadik elő-
adásnál tart a vidéken mindentelé a diadal
utját járja. Azt mondják, a primadonna
hozta a sikert, mások szerint a látványos
diszlet. Nem igaz. A Petőfi leke támadt
benne újabb diadalra a magyar szíveken.

Pedig az ő tündérmeséjének színreho-
zója, Bakonyi gyenge munkát végzett. Töb-
bet rontott, mint használt. Hogy csak egyet
említsek, a francia király és királylány
szereplését, ami a költeményben csupa nép-
messi gyöngéd finomság, izléstelenségével
teljesen tönkretette. Az ő szerepe az átdol-
gazásban valósággal nem volt egyéb, mint
hogy a költő talentumának aranyát apró
pénzre váltotta fel.

Igazán nagy szerencséje a költemény-
nek, hogy olyan mezenésítőre talált, akit
lelke mélyétg megihletett a Petőfi költésze-
t amit a nagy költő szavakba öntött, azt a
friss népies színt s a képzelet tündéri játé-
kát kifejezte hozzá méltó magyar muzsikában.

Régóta vártuk, óhajtottunk utánna,
vajha egyszer föltűnt már az a magyar ze-
nész, aki lefujná a nagyképu muzsikuskot

ajkáról az odarögzött gunyos mosolyt; ma-
gyar zene operett színpadon? hiszen az
csak cigánynak való!

A várt ime megjelent. A János vitéz
zeneszerzője megteremtette az első szín-
tiszta magyar operettet.

Olyan este ez, amiben benne van a
magyar pusztán végigsuhanó szél danája, a
furulyaszó, az estharang csengésének méla
hangulata, mindaz, ami fájó, élesbűs érzés
a magyar szíven á'rezdül, ami a világ tulsó
részéből is haza tudja vonni a magyar em-
bert, messze idegenből az édes hazai földre.

Az előadás azonban nem felelt meg a
várakozásnak, holott az valóban nagy volt.
Vasarnapi előadásán még ilyen nagy közön-
séget nem láttunk. A páholyok is mind telve
voltak, földszinten a pótshékekre is rá ke-
rült a sor. A társulatot valósággal üdözte
a balszerencse. Iványi nem játszhatott be-
tegsége miatt.

Szerepébe — pedig főszerep — Mezei
ugrott be, gondolni lehet, bármint így kézett
is, a pontos készütséget pusztán buzgósággal
nem pótolhatta. A színpadi gépezetek
s kivált a világítás több részben nagyon sze-
rencsétlenül működtek.

A két főszerep: Kukoricza Jancsi és
Iuska Rózsa Lilinek és Krémernének jutott.
Az előbbi határozottan farfunak, tenoristá-
nak való szerep, nőnek csupán szükségből
szabad adni. Elismerjük Rózsa Lili művészi
arravalóságát, sokoldalú színpadi tehetséget,
valamint azt is, hogy a tegnapi esti sok
virágra teljességgel rászolgált, mert a töle
telhető legjobbat adta, de akit elfogulatlanul
nézi a darabot, igazat fog adni nekünk.

Ugy ő, mint Hegyi Lili igen sok tap-
sot arattak szebbnél-szebb érekszámaikkal
és diszes, izléses öltözökeikkel is. Sugar
Aranka, Krémer és Havasi Szidi közme-
elégedésre játszottak.

Legnagyobb az érdeme a darab körül
mégis Huber karmesternek, aki nagy munkát
végzett a betanítással. A darab kétségkívül
még sok előadást fog érni. Meg is érdemi.
A zenéje páratlanul szép, kivált magyar fül-
nek azt hallgatni valósággal gyönyörűség.

Cs.

REGÉNY-CSARNOK.

Rablótanya a rengetegben.

[Regény.]

30.

(Orosz eredetiből.)

Vladimir krétafeheren lépett közbe és
a ficzkót visszaakarta taszítani. Hanem ez
sem hagyta magát. Az öklét ütésre emelte.
A szeméől olyan vadallatias düh villant ki,
hogy a fiatal rendőr anyja sikoltva ugrott
közéjük.

Katinka szomoruan nézte őket, majd
megtört hangon csak ennyit mondott:

— Már megyek!

Lassan az ajtó felé ment. Apja sietve
követte. Nem jól érezte magát ebben a ház-
ban. Péter is utánok indult, de visszafordult
és dühtől szikrazva tekintett Vladimirra.
Gyűlölködve ordította, maga után becsapva
az ajtót:

— Vigyázz ficzkó, nehogy még valaha
összekerüljünk.

A szánkó a rácsos kapu előtt várta
őket. Vladimir az ablakból tehetetlenül bá-
mult utánok. Keze görcsösen vonaglott. A
körmet szinte a husába vágta. Majd mikor
a szánkó elvágatott, felhördült:

— Anyám, anyám! Azt a szegény
lányt elhurczolták és én nem segíthetek rajta.
Az öreg asszony aggályosan huzódott
felé, aggályosan ügyelte a fiát.

— Mi bajod fiam? Miért reszketsz?

[Folytatjuk]

Méternökirodánkat Debreczenben

Bank-palota, I. fölépcső. II. emelet
28. szám alatt

megnyitottuk.

Sipos és Szász

⇒⇒⇒ mérnökök. ⇐⇐⇐

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idényre

Selymek

Victória Messaline, Luissienne

Selyem batist

minden színben.

Finom Ruhaszövetekből,
ruha- és blúz-selymekből

állandó és nagyszabású

Maradék Vásárt

tartunk fenn.

Bosznay J. és Társa

nődivat és szőnyeg áruház

DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Szobaberendezésekhez plusz és hár képkeretek és fali díszek módra kivitelben készítenek Antalfy díszűtőn I. Piacz-u. 31.

Csepülőszekrény nyolcz löer qu. jökarbon tiz évesig megvértik. Czim a kiadóiban.

Házakhoz való nosásra ajánkozom, József-kir. herczeg u. eza 33. pinczelakas balról I-ső ajtó.

50 hectolliter 1880. 1885. és 1886 os igen nehéz diószegi bakator 35 frtjával, kisebb részletekben is eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Hölgyeknek! Popper Dávidné okl. szülésznő lakik: Széchényi-utca 27. sz.

Ió házilag készített boreczet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Nyugalmozott uriember állandó irodai alkalmazást keres szerény feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban.

1 kiló szilva 12 kr., 1 liter petoleum 16 kr., naponta friss teavaj kapható Glück Izidor fűszer üzletében, Péterka-n. Ugyanott egy kis boltiszőga vagy egy tanuló felvétetik.

Házikisasszonyoknak keresek egy intelligens, egészséges, római katolikus leányt. 24-30 év között, szerény igényekkel, főzéshez és felsőruhavarráshoz értősen. Arzékpéppel ellátott ajánlatok keretnek a kiadóban.

Szép Asszonyok a Tisza Pista

kortesei Pesten, azóta két anyfi fogy Töröknél a már Debreczenben is híres KUN-féle Matild arzenekécsből, Grémából, Szappanból, ártalmatlan puder és haj-restorerből. Mert ezen hygienicus ártalmatlan ásványi anyagot nem tartalmazó mellék hatás nélkül szőpítő szerek biztosan levez szőplőt májfolttól, vimedít, bármilyen bőresunyaságot az arczról és alabástromszerűen szőpő teszi az arczot. Tessék megpróbálni, ha nem használ árát minden kibúvó nélkül vissza adom.

KUN ISTVÁN, gyógyszerész,

műlaboratoriuma. Laboratoire Cosmetique „Matilde“. (Alapított a hasonló parizsi laboratorium mintájára 1895-ben, Budapesten.) Gyármelep: Ungvár, saját ház. Kapható: Budapesten Töröknél, Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerésznél, Tisza-palota. És minden vidéki gyógyszerertárban.

Választási zászlók és tollak

olesőbban mint bárhol

HOFFMANN és KRONOVITZ

nyomdájában

DEBRECZEN, Piacz-utca 49.

kaphatók.

➤ Árjegyzék kívánatra azonnal küldetik. ➤

➤ Expediálás naponta. ➤

Ugy tényleges, mint

Tartalékos tiszttek

a legelegánsabbau és szabályszerűen a legjobb kivitelben szereltetnek fel.

Prelovsky András

elsőrangú katonai és polgári szabó üzletében

Debreczen, Kossuth-utca 4.